

BUDOUCNOST EVROPSKÉ ENERGETIKY

Debata “Budoucnost evropské energetiky”, 1. března 2011 od 17.00h, Evropský dům, Jungmannova 24, Praha 1

Mezi tradiční priority energetické politiky EU patří udržitelná, konkurenceschopná a bezpečná energie.

I. Diskuse o budoucnosti evropské energetiky

V roce 2007 přijala Evropská rada ambiciózní redukční cíle v oblasti energetiky a změny klimatu do roku 2020 – snížení skleníkových emisí o 20 %, zvýšení podílu obnovitelné energie na 20 % a zlepšení energetické účinnosti o 20 % ve srovnání s úrovní roku 1990. Pokud by se ke snížení skleníkových emisí v podobném měřítku zavázaly ostatní rozvinuté země, pak by byla Unie ochotna u tohoto cíle přistoupit i na 30 %. Evropská unie také nastínila cestu pro EU a ostatní průmyslově vyspělé země k dekarbonizaci do roku 2050, a to snížení emisí o 80-95 %. Doposud dosažené výsledky ukazují, že se Unii nepodaří všechny cíle naplnit, a to především cíl týkající se energetické účinnosti. Pozitivní výsledky naopak vykazuje pokles emisí skleníkových plynů (o 17,3 %). Redukční cíle se následně staly součástí Strategie EU2020 a její vlajkové iniciativy **Evropa méně náročná na zdroje**. V listopadu 2010 představila Komise dvě Sdělení - **Energie 2020 pro konkurenceschopnou, udržitelnou a bezpečnou energetiku** na příštích deset let a **Priority energetické infrastruktury do roku 2020**. V březnu 2011 Komise předloží návrh na tzv. Roadmap 2050 a revizi Akčního plánu pro energetickou účinnost.

1) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Energie 2020: strategie pro konkurenceschopnou, udržitelnou a bezpečnou energii:

Komise vytyčila pět hlavních bodů:

- dosažení účinného využívání energie v Evropě;
- vybudování celoevropského integrovaného trhu s energií;
- posílení pravomoci spotřebitelů a dosažení co nejvyšší úrovně bezpečnosti a zabezpečení dodávek energie;
- posílení vedoucího postavení Evropy v oblasti energetických technologií a inovací;
- upevnění vnějšího rozměru energetického trhu EU.

Cílem strategie je zajistit energetickou bezpečnost Evropy, další prioritou je úspora energie (EU se zaměřila na dvě základní odvětví s největším potenciálem úspor: dopravu – zavedení standardů účinnosti pro všechny dopravní prostředky a stavby – rekonstrukce starých budov). Komise do poloviny roku 2011 navrhne investiční pobídky a inovativní finanční nástroje. Do roku 2015 je potřeba pracovat na propojení energetického trhu, který zatím zůstává

fragmentovaný. Novou výzvou má být vybudování pátevní sítě pro elektřinu a zemní plyn, což umožní nasměrovat energii tam, kde bude potřeba. "Do roku 2015 nezůstane žádný členský stát izolovaný," zdůrazňuje Komise. Pro zamezení výpadků v dodávkách by měly být vystavěny nové plynové zásobníky. Pro zlepšení konkurenceschopnosti Evropy budou zahájeny čtyři projekty, např. nové technologie pro inteligentní sítě a skladování elektřiny, výzkum biopaliv druhé generace a partnerství „inteligentních měst“ na podporu úspor energie v městských oblastech. Komise navrhuje rozšířit a prohloubit Smlouvu o Energetickém společenství, aby se připojily i ty země, které se chtějí podílet na energetickém trhu EU (např. spolupráce s Afrikou na přenosu solární energie ze Sahary).

2) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: priority energetické infrastruktury do roku 2020 a v dalších letech – plán integrované evropské energetické sítě:

Sdělení obsahuje nové strategie zaměřené:

- na úspory v oblasti energetiky;
- nové technologie a inovace;
- další propojování vnitřního trhu s energiemi, energetické sítě;
- posílení spolupráce a solidarity v rámci EU v oblasti energetiky;
- upevnění větší soudržnosti a efektivnosti ve vnějších vztazích EU v energetické oblasti.

3) Závěry Evropské rady ze 4. února 2011. Summit potvrdil, že Jednotná energetická strategie EU do roku 2020 bude stát 1 trilion EUR. Suma má být investována do výstavby nové energetické sítě ve střední Evropě a za jejími hranicemi, do rozvoje alternativních zdrojů energie. Analytici se kloní k názoru, že toto opatření umožní zachovat na dosavadní úrovni závislost na dovozu ropy a plynu z Ruska a ze zemí Blízkého Východu.

- EU potřebuje plně funkční, propojený a integrovaný vnitřní trh s energií;
- snaha o brzké přijetí návrhu nařízení o integritě a transparentnosti trhů s energií
- vnitřní trh má být dokončen do roku 2014;
- po roce 2015 nesmí být žádný členský stát EU izolován od evropských plynárenských a elektroenergetických sítí;
- transparentní a nediskriminační stanovení tarifů (do června 2011);
- vyhodnocení evropského potenciálu v oblasti udržitelné těžby a využívání konvenčních a nekonvenčních zdrojů fosilních paliv;
- cíle zvýšení energetické účinnosti o 20 % do roku 2020 (dosavadní plnění není uspokojivé), musí být dosaženo;
- spolupracovat při provádění směrnice o obnovitelných zdrojích energie;
- podporovat investice v oblasti obnovitelných zdrojů energie a bezpečných a udržitelných nízkouhlíkových technologií;
- lepší koordinace s tranzitními a odběratelskými zeměmi;
- vybudovat spolehlivé a transparentní partnerství s Ruskem;
- spolupráce EU se třetími zeměmi na řešení otázky nestálosti cen energií;
- vypracování strategie nízkouhlíkového hospodářství do roku 2050.

Vyjádření k Energetické strategii 2020:

1) Evropský parlament

Strategie je jen velmi obecným doporučením, které nenutí členské státy zvyšovat energetické úspory a jen reflektuje dosavadní vývoj, který nenasvědčuje tomu, že by Evropa dokázala své

cíle splnit. Navržená strategie podle europoslanců strany zelených jde na ruku velkým energetickým firmám. „Komise ve strategii ustupuje zájmům velkých (německých) energetických firem, jejichž dominantní postavení poškozují evropský energetický trh a brání Evropě, aby se odstříhla od závislosti na fosilních palivech,“ řekl EurActivu lucemburský europoslanec Claude Turmes. „Členské země sedmadvacítky momentálně nesměřují k dosažení 20% snížení energetické spotřeby, základnímu předpokladu pro dosažení našich cílů v oblasti ekonomického zotavení a udržitelného rozvoje,“ uvedla švédská europoslankyně Marita Ulvskog. Podle českého europoslance Pavla Poce (S&D) by „dosažení 20 % cíle energetických úspor již v roce 2020 mohlo ušetřit 78 miliard eur ročně a dát vzniknout až milionu pracovních míst, zlepšit bezpečnost dodávek a vyřešit ekonomickou konkurenceschopnost“. Komise ale ve strategii „jasně selhala, když se dostatečně nezabývala jedním z nejdůležitějších bodů, tj. závaznými cíly energetických úspor,“ říká Poc společně s místopředsedkyní evropských sociálních demokratů Maritou Ulvskog.

2) Evropský průmysl: žádné zvyšování redukčních cílů

Evropské podnikatelské asociace (EUROCHAMBRES, BUSINESSEUROPE) jsou proti jakémukoliv zvyšování výše uvedených redukčních cílů 20-20-20 a kladou důraz na potřebu motivovat malé a střední firmy k energetickým úsporám nikoliv je nutit k další administrativní zátěži.

3) Český průmysl: strategii vítáme, nesmí ale ohrozit naši konkurenceschopnost

Český průmysl Strategii Evropa 2020 vítá, nicméně varuje před velkým finančním zatížením. Může dojít k neúměrné zátěži koncových odběratelů energie a v podnikatelské sféře i ke ztrátě konkurenceschopnosti.

4) Nevládní organizace

Hnutí DUHA, komentuje Martin Sedlák: „Plán Evropské komise se správně zaměřuje na zvyšování energetické efektivity. Zelené inovace mohou srazit dovoz ropy a plynu i českou závislost na uhelných dolech. Důležité je, aby česká vláda přijala legislativu, která to zajistí. Jde například o vytvoření Fondu energetické nezávislosti, který zajistí zateplení každého domu v Česku“.

II. Legislativa v oblasti energetiky na úrovni EU

- **Akční plán pro energetickou účinnost z 19. října 2006**
http://ec.europa.eu/energy/action_plan_energy_efficiency/doc/com_2006_0545_en.pdf
- **Závěry Evropské rady z 8. a 9. března 2010**
<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/07/st07/st07224-re01.en07.pdf>
- **Sdělení Energie 2020 pro konkurenceschopnou, udržitelnou a bezpečnou energetiku z 10. listopadu 2010** www.energy.eu/directives/com-2010-0639.pdf
- **Sdělení o energetické infrastruktuře ze 17. listopadu 2010**
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/1512&format=HTML&aged=1&language=CS&guiLanguage=en>
- **Evropa méně náročná na zdroje z 26. ledna 2011** http://ec.europa.eu/resource-efficient-europe/pdf/resource_efficient_europe_en.pdf
- **Závěry Evropské rady ze 4. února 2011**
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/119175.pdf

- **Veřejná konzultace k Energy Roadmap (do 07/03/2011)**
http://ec.europa.eu/energy/strategies/consultations/20110307_roadmap_2050_en.htm

III. Energetika na úrovni ČR

ČR v únoru 2010 aktualizovala svoji Státní energetickou koncepci. Do strategických priorit energetiky ČR patří:

- vyvážené využití všech dostupných tuzemských energetických zdrojů;
- úspory energie nejen v rámci hospodářství, ale i v domácnostech;
- rozvoj síťové infrastruktury v ČR a hlavně v regionu střední Evropy (vybudování propojovacího plynovodu Gazella);
- podpora výzkumu, vývoje a inovací s ohledem na konkurenceschopnost české energetiky, podpora vzdělání;
- energetická bezpečnost v případě krizí a mimořádných situací;
- minimální dopad energetiky na životní prostředí a krajinu.

Cíle energetické koncepce ČR jsou do určité míry shodné s hlavními prioritami nové energetické strategie EU. Více na <http://www.mpo.cz/dokument5903.html>.

IV. Informační zdroje

- http://ec.europa.eu/energy/strategies/consultations/doc/2010_07_02/2010_07_02_energy_strategy.pdf
- <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/aktuality-z-eu-listopad-2010/nova-energet-strategie-eu-rozpaky-v-cr/1001934/58931/>
- <http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/nova-energeticka-strategie-eu-budi-v-cesku-spise-rozpaky-008109>
- http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/itre/pr/823/823053/823053cs.pdf
- <http://www.mpo.cz/cz/energetika-a-suroviny/energeticka-legislativa/>

Partneři debaty:

Asociace pro
mezinárodní otázky

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Vysoká škola finanční
a správní

VYSOKÁ ŠKOLA
FINANČNÍ A SPRÁVNÍ

Mediální partneři:

Prague Leaders
Magazine

EurActiv.cz

Tato debata je organizována jako součást projektu Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací na prague@cebre.cz

